
63

Stemmingen moties Circulaire economie

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het **VAO Circulaire economie**,

te weten:

- de motie-Remco Dijkstra c.s. over terughoudend handhaven in de eerste fase van invoering van het verbod op gratis plastic tassen (33043, nr. 48);
- de motie-Remco Dijkstra/Agnes Mulder over een einde afvalstatus bepalen voor fosfaat, nutriënten, secundaire grondstoffen uit meststromen en afvalstromen (33043, nr. 49);
- de motie-Van Tongeren over onderzoeken welke producten het meest voor reparatie aangeboden worden bij repaircafés (33043, nr. 50);
- de motie-Van Tongeren over effectief regelen van fosfor-terugwinning uit slachtafval en rioolwaterzuivering (33043, nr. 51);
- de motie-Cegerek/Van Veldhoven over duurzaamheidsdoelstellingen voor verpakkingen (33043, nr. 53);
- de motie-Klein over zo veel mogelijk gebruik maken van circulaire bouwmaterialen en –methoden bij de renovatie Binnenhof (33043, nr. 54);
- de motie-Dik-Faber over minimaal 60% gerecycled plastic in nieuwe flessen per 1 januari 2017 (33043, nr. 56);
- de motie-Dik-Faber over het weghalen van hindernissen in wet- en regelgeving om te komen tot een circulaire economie (33043, nr. 57);
- de motie-Dik-Faber over het percentage van het gewicht van kunststofverpakkingen uit gerecycled materiaal in de cosmetica en zeepsector (33043, nr. 58).

(Zie vergadering van heden.)

De voorzitter:

Op verzoek van de heer Remco Dijkstra stel ik voor, zijn motie (33043, nr. 49) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De voorzitter:

De motie-Van Tongeren (33043, nr. 50) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de overgang naar een circulaire economie meer inzet op repareerbaarheid en modulair ontwerpen vergt;

overwegende dat een groeiend aantal mensen gebruikmaakt van repaircafés om de levensduur van producten te verlengen;

verzoekt de regering om te onderzoeken welke producten het meest aangeboden worden voor repaircafés en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 59, was nr. 50 (33043).

De voorzitter:

De motie-Cegerek/Van Veldhoven (33043, nr. 53) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Cegerek, Van Veldhoven en Van Tongeren, en luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Europese Commissie recent het EU-pakket circulaire economie heeft gepresenteerd;

constaterende, dat het EU-Pakket circulaire economie onder andere over duurzaamheidsdoelstellingen voor verpakkingen gaat;

overwegende, dat duurzaamheidsdoelstellingen voor verpakkingen ambitieus genoeg moeten zijn;

verzoekt, de regering, een inventarisatie te maken van de verschillen tussen de raamovereenkomst verpakkingen en de doelstellingen op dit gebied in het EU-Pakket circulaire economie en de Kamer te informeren over de verschillen in ambities in het voorjaar van 2016,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 60, was nr. 53 (33043).

De voorzitter:

De motie-Dik-Faber (33043, nr. 57) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Dik-Faber en Cegerek, en luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat bedrijven die elkaars afval willen gebruiken als

grondstof dit nu vaak niet kunnen door belemmerende regelgeving;

verzoekt de regering, met een voorstel te komen waarmee hindernissen in wet- en regelgeving om te komen tot een circulaire economie worden weggehaald,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 61, was nr. 57 (33043).

Ik stel vast dat wij hier nu over kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Remco Dijkstra c.s. (33043, nr. 48).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, 50PLUS, Van Vliet, Klein, de VVD, de SGP, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van Tongeren/Cegerek (33043, nr. 59, was nr. 50).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, Klein, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Tongeren (33043, nr. 51).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, Klein, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Cegerek c.s. (33043, nr. 60, was nr. 53).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, Klein, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Klein (33043, nr. 54).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, GroenLinks, D66, de Groep Kuzu/Öztürk, Klein en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dik-Faber (33043, nr. 56).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, GroenLinks, D66, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Dik-Faber/Cegerek (33043, nr. 61, was nr. 57).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Van Vliet, Houwers, de Groep Kuzu/Öztürk, Klein, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Dik-Faber (33043, nr. 58).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van de stemmingen.

Zoals te doen gebruikelijk rond deze tijd — het is eigenlijk een traditie — zal ik in verband met het reces een speech voordragen.

Beste collega's. Voordat ik de laatste vergadering van 2015 sluit, wil ik kort terugblikken op het jaar dat achter ons ligt. Het was in alle opzichten een bewogen jaar. Een jaar, waarin duidelijk werd dat onze wereld klein is. Alles wat tot voor kort ver of verder weg leek, is heel dichtbij gekomen. Dat begon dit jaar met de aanslag op de redactie van Charlie Hebdo en de schietpartijen in Kopenhagen, eerst in een cultureel centrum, later in een synagoge. En in november waren er de verschrikkelijke aanslagen, opnieuw, in Parijs. Het zijn geen lokale kwesties. Het zijn fundamentele waarden. Onze waarden. Waarden die horen bij een democratische rechtsstaat die onder vuur wordt genomen. Daarom raakt dit ons zo diep.

Het beste bewijs dat die democratische waarden overwinnen, is de geschiedenis van het Nederlandse parlement. De Eerste en Tweede Kamer vierden in oktober van dit jaar hun 200-jarig bestaan. Wij kunnen bouwen op een stabiele democratie, gebaseerd op de oudste geschreven grondwet

van Europa, waarin de vrijheid van meningsuiting, persoonlijke vrijheid en de onafhankelijke rechtspraak zijn verankerd. Volgens cijfers van het Sociaal en Cultureel Planbureau worden die door de samenleving breed gewaardeerd.

Behalve over onderwerpen die niet stoppen bij onze grenzen, de economie, de veiligheid in de wereld, de vluchtelingenstromen, debatteerden we ook over onderwerpen binnen onze landsgrenzen: van pgb's tot de bouw van een gigastal in Grubbenvorst. Er waren 460 plenaire vergaderingen. U diende meer dan 3.500 moties in en stelde meer dan 2.700 schriftelijke vragen.

Het was ook een jaar waarin twaalf leden uit de Tweede Kamer vertrokken. Iedereen maakt daarbij een persoonlijke afweging, maar voor het instituut is het spijtig dat de doorloop zo groot is. Met ieder Kamerlid dat vertrekt, verdwijnt en vertrekt ook een deel van het collectieve geheugen van de Kamer. Gelukkig wordt dat geheugen op andere manieren aangevuld, bijvoorbeeld door de dames Agema, Voortman, Fokke, Leijten en Bergkamp en de heren Marcouch, Oskam en Hoogland. Zij hebben dit jaar niet alleen bijgedragen aan demografische groei. Met hun dochters en zonen, en natuurlijk met de kleindochter van de heer Van Meenen, is er perspectief op een nieuwe generatie die politiek met de papelel meekrijgt.

Het Kamerwerk is meer dan de debatten die hier en in de commissiezalen worden gevoerd. Het is ook, en misschien zelfs vooral, het contact met de samenleving. De Kamer krijgt jaarlijks honderden brieven en e-mails binnen. We kregen in 2015 veel complimenten over de transparantie van de Kamer. De website en livestream worden veel gebruikt. De mensen waren ook enthousiast over de openhuisdagen. De reacties op sociale media maakten duidelijk dat de bezoekers het heel bijzonder vinden om hier rond te lopen. Vooral de Ridderzaal is een grote favoriet. Natuurlijk zijn er ook andere geluiden. Met stip op nummer een: de manier waarop Kamerleden bezig zijn met hun mobiele telefoons. Die leidt bij veel mensen tot ergernis. Ik geef dit gewoon mee.

Wat voor de buitenwereld niet altijd zichtbaar is, is hoezeer wij leunen op het ambtelijk apparaat. Wij kunnen ons werk niet doen zonder de fractiemedewerkers en alle mensen van de Griffie, Bureau Wetgeving, het Restaurantbedrijf, de Dienst Verslag en Redactie, het CIP, de communicatiemedewerkers en de beveiligers. Namens de Kamer bedank ik hen voor hun loyaliteit en inzet in het afgelopen jaar.

(Geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

Wie ik ook wil bedanken, is de parlementaire pers. Die heeft het ons in 2015 niet altijd gemakkelijk gemaakt.

(Hilariteit)

De voorzitter:

Die heeft het ons in 2015 dus niet altijd gemakkelijk gemaakt, maar een kritische tegenmacht hoort bij een parlementaire democratie. Zonder dat kunnen wij niet functioneren. Journalisten houden ons een spiegel voor. Zo zei Joost Vullings in november 2015 bij Politieke Junkies iets over de woord- en emotie-inflatie in de politiek. Vroeger

waren Kamerleden "verbaasd" over kwesties. Later werd dat "geschokt". Maar volgens Vullings is dat inmiddels ook passé: tegenwoordig zijn Kamerleden "compleet verbijs-terd". Zijn voorspelling voor 2016 is dat Kamerleden zullen zeggen dat ze ergens "echt helemaal kapot" van zijn.

Thijs Niemantsverdriet van NRC Handelsblad schreef in september een verhaal over onze oneliners. Kamerleden willen, met alle respect, boter bij de vis. We slaan piketpaaltjes en zetten stippen op de horizon. En het is hier altijd vijf voor twaalf. Gisteren kwamen daar nog wat krabbeltjes en gemompel over bedragen bij.

(Hilariteit)

De voorzitter:

Ik sluit af. Het was een bewogen jaar, waarin heel veel gebeurde in de wereld en in ons parlement, zowel inhoudelijk als in de samenstelling ervan. Anouchka van Miltenburg heeft ons parlement drie jaar lang met trots vertegenwoordigd en onze vergaderingen met tomeloze inzet geleid. Ik wil haar vanuit deze stoel namens jullie allen heel erg bedanken.

(Geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

Ik hoop dat u de komende weken gebruikt om in relatieve rust werkbezoeken af te leggen, wat achterstallig werk te doen of uzelf voor te bereiden op de parlementaire dimensie van het EU-voorzitterschap, dat vanaf januari gaat lopen. Alles wat er in de samenleving gebeurt, komt hier samen, op deze vierkante kilometer. Wij zijn fulltime bezig met het uitzetten van de lange lijnen voor ons land en het zoeken naar concrete oplossingen voor de problemen die mensen zien. Dat moet ook. Maar soms is het ook goed om wat afstand te nemen, om te genieten van het samenzijn met uw familie en vrienden. Ik wens u heel mooie dagen en zie u op 12 januari graag in goede gezondheid terug. Dank jullie wel.